

Антидопинг агенција Републике Србије
регистрована адреса: Нушићева 6, Београд
адреса за пријем поште: Маршала Толбухина бр. 8 (бивши
Лазаревачки друм бр. 14)
11030 Београд, ПАК: 173398, Србија
тел/факс: 011/ 3058 377
Директор: др Ненад Дикић
Сајт: www.adas.org.rs
email: nenad.dikic@adas.org.rs, info@adas.org.rs

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ 2012.

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ АДАС У 2012. ГОДИНИ

1. Допинг контроле спортиста

Антидопинг агенција Републике Србије је у 2012. години спровела укупно 640 допинг контрола (605 контрола спортиста – 321 контрола на националним такмичењима и 284 контроле на међун ародним такмичењима и 35 контрола коња). АДАС је сносио трошкове 346 допинг контроле, а 294 контрола је одрађено о трошку организатора такмичења. Тестирано је укупно 353 националних спортиста и тестирани су спортисти који се такмиче у 31 различитом спорту.

Табела 1. Укупан број допинг контрола урађених у 2012. години

СПОРТ	ТАКМИЧЕЊА						УКУПНО (ДОМАЋА И ИНТЕРНАЦИОНА ЛНА)
	ДОМАЋА			ИНТЕРНАЦИОНАЛНА			
	На такмичењу	Изван такмичења	укупн о	На такмичењу	Изван такмичења	укупно	
Амерички фудбал	6		6			6	
Атлетика	6	26	32	5		37	
Кошарка	44		44			44	
Боди билдинг				4		4	
Бокс	6	1	7	4		11	
Бициклизам	7	6	13			13	
Плес	2		2			2	
Фудбал	40	10	50			50	
Рукомет	16		16	104	3	107	
Хокеј на леду	4		4	10		10	
Џудо	10		10	32		32	
Карате		6	6			6	
Кајак	6		6			6	
Синхроно пливање	4		4			4	
Кикбокс		3	3			3	
Куглање	18		18			18	
Веслање		15	15	10		10	
Савате					3	3	
Стрељаштво	11		11			11	
Пливање	24	1	25	4		4	
Теквондо	10		10		1	1	
Тенис	4	3	7			7	
Одбојка	40		40			40	
Ватерполо	36		36	2		2	
Дизање тегова	5	6	11			11	
Рвање	4	3	7	84		84	
Одбојка на песку				8		8	
Баскет 3x3				6		6	
Мачевање				2		2	
Навлачење конопца	2		2			2	
Маратон				2		2	
УКУПНО	239	82	321	277	7	284	

Током 2012. били смо присутни на 15 различитих интернационалних такмичења одржаних у нашој земљи али и у иностранству.

- European handball men championship, Beograd
- European handball women championship, Beograd
- Fencing Junior World Cup, Beograd
- White cross, Beograd
- European championship in wrestling, Beograd
- Belgrade marathon, Beograd
- Bodybuilding Balkan Championship, Čačak
- Rowing World Cup, Beograd
- European cadets Judo championship, Bar, Montenegro
- European Championship-Serbian Masters – beach volleyball, Novi Sad
- FISU world cup, basket 3x3, Kragujevac
- FINA Open Water Grand Prix Swim Marathon, Šabac
- IPC-Ice sledge hockey, European championship, Novi Sad
- Waterpolo World League, Beograd
- Boxing, european champion, Beograd

У нашој земљи смо били присутни на државним првенствима као и лигашким деловима такмичења.

- Првенство Србије-цудо
- Јелен супер лига-фудбал
- Куп Србије-фудбал
- Првенство Србије – кајак
- Првенство Србије-плес
- Супер лига Србије-рукомет
- Куп Србије-рукомет
- Куп Србије-ватерполо
- Куп Србије-атлетика
- Првенство Србије-одбојка
- Куп Србије-одбојка
- Прва А лига-кошарка
- Првенство Србије-тенис
- Првенство Србије-теквондо
- Куп Србије-кошарка
- Плеј оф-кошарка
- Национална лига-амерички фудбал
- Првенство Србије-рвање
- Првенство Србије друм-бициклизам
- Првенство Србије-куглање
- Првенства Србије-навлачење конопца
- Првенство Србије-хокеј на леду
- Првенство Србије-пливање
- Првенство Србије-синхроно пливање
- Првенство Србије-бокс
- Првенство Србије-дизање тегова
- Првенство Србије-стрелаштво

У 2012. смо имали 3 допинг позитивна случаја, по један спортиста у америчком фудбалу, бодибилдингу и боксу.

Табела 2. Допинг позитивни случајеви у 2012.

Р.бр.	Име и презиме	Супстанца	Спорт	Санкција
1	Милош Благојевић	Метилхексанамин	Амерички фудбал	6 месеци
2	Лепомир Бакић	Дростанолон	Бодибилдинг	2 године
3	Милош Терзић	Амилорид	Бокс	2 године

У 2012. години су окончана и 4 случаја повреда антидопинг правила из 2011. Године и донете су коначне одлуке.

Табела 3. Окончани случајеви повреда антидопинг правила из 2011.

Р.бр.	Име и презиме	Супстанца	Спорт	Санкција
1	Љубомир Јовановић	Болденон, Тестостерон, Тренболон	Рукомет	2 године
2	Иван Томић	Кленбутерол	Бициклизам	2 године
3	Марко Ђурчић	Ефедрин, Тестостерон	Бициклизам	2 године
4	Кристиан Хорват	Кленбутерол	Дизање тегова	2 године

У 2012. години можемо да констатујемо да је опао проценат допинг позитивних спортиста у односу на број тестираних на националним такмичењима и да смо сада на светском просеку од 1%. Ово представља значајан резултат, али да би се остварено допинг контролама и едукацијом одржало неопходно је да се настави са радом на сузбијању дистрибуције допинг средстава. Статистички пресек допинг контрола у периоду од 2006.-2012. је саставни део овог извештаја, првенствено ради поређења.

1.2 Статистички преглед допинг контрола у периоду 2006.-2012.

АДАС је у периоду од 6 година имао значајан напредак у броју урађених допинг контрола. Од оснивања па до данас урађено је укупно 3982 допинг контрола на националним и међународним такмичењима.

Табела 4. Број допинг контрола по годинама

ДОПИНГ КОНТРОЛА СПОРТИСТА 2006.-2012.			
ГОДИНА	УКУПНО ТЕСТИРАНИ ПО ГОДИНАМА	БРОЈ ДОПИНГ ПОЗИТИВНИХ СПОРТИСТА	ДРУГЕ ПОВРЕДЕ АНТИДОПИНГ ПРАВИЛА
2006.	31	1	0
2007.	347	0	0
2008.	494	8	1
2009.	767	3	1
2010.	717	20	1
2011.	1021	12	0
2012.	605	3	0
УКУПНО	3982	47	3

Од укупног броја допинг контрола (3982) на националним такмичењима урађено је 1686 контрола. У овом периоду откривено је 47 наших допинг позитивних спортиста и процесуиране су 3 друге повреде антидопинг правила. То значи да проценат допинг позитивних у односу на тестиране спортисте у Србији износи око 2.8 %. Светски просек износи између 1-2 %. Посебно је била алармантна ситуација у 2010. години када смо на 419 наших тестираних спортиста имали 20 позитивних, док је нпр. Кина на 10088 спортиста имала свега 23 позитивних.

Табела 5. Број допинг позитивних случајева по спортовима

спорт	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	укупно
рвање			4		2			6
карате			1					1
дизање тегова			1			1		2
атлетика			1		2			3
веслање			1					1
кајак/кану				1				1
бодибилдинг				1	4		1	6
бокс					3	1	1	5
рукомет					4	1		5
тенис					1			1

рагби 13					2			2
фудбал					1			1
кошарка					1	2		3
хокеј на леду						1		1
цудо						1		1
амерички фудбал						1	1	2
кикбокс						1		1
бициклизам						2		2
цокеји						1		1
стрелаштво				1				1
боб	1							1
УКУПНО	1	0	8	3	20	12		47

Табела 6. Друге повреде антидопинг правила по спортовима

спорт	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	укупно
бициклизам			1					1
цудо				1				1
бокс					1			1
УКУПНО	0	0	1	1	1	0	0	3

Највећи број допинг позитивних спортиста је у периоду 2006.-2012. био у рвању и бодибилдингу (по 6), а одмах затим следе рукомет и бокс (по 5).

Поред допинг контрола спортиста, АДАС сходно одредбама Закона о спречавању допинга у спорту, врши и допинг контролу животиња. У периоду од 2006.-2012. године извршено је 239 контрола коња у коњичком спорту и тркама и регистровано је 16 допинг позитивних случајева и 2 друге повреде антидопинг правила у коњичком спорту и тркама.

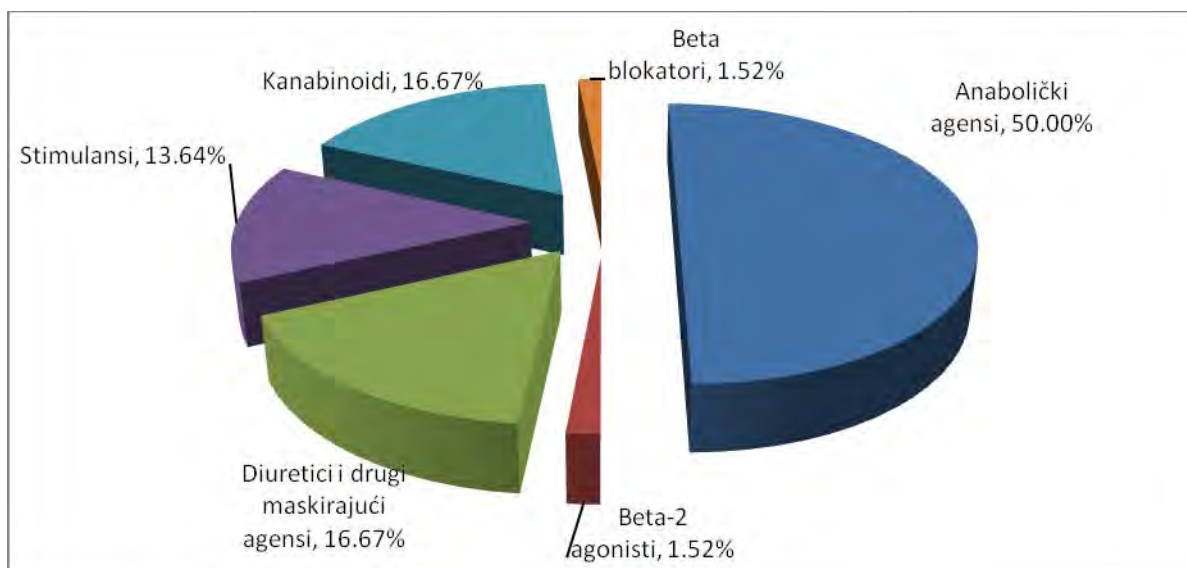
1.3 Коришћене забрањене супстанце у периоду 2006.-2012.

Допинг позитивни спортисти су користили 63 различите забрањене супстанце из група : анаболички агенси, стимуланси, диуретици, канабиноиди, бета блокатори и бета-2-агонисти. Половина свих коришћених супстанци отпада на анаболичке стероиде. Иако се Србија у том погледу не разликује од светске статистике, опасност на коју указује овај податак лежи у бројним штетним последицама које изазива употреба анаболичких стероида: ранији завршетак коштаног раста, циротичне промене јетре и хепатоцелуларни карцином, цироза, смањење ХДЛ-холестерола и кардиомиопатије, ризик од срчаних обољења, изненадна срчана смрт тестикуларна атрофија, мања количина сперме, повећани либидо и смањење потенције, гинекомастија (код мушкараца), маскулинизација жена, повећана агресивност, поремећаји

расположења, психотичне промене, промене тетива, губитак еластичности, руптура тетива, промене на кожи са појавом акни и стрија, смањење бубрежне функције.

Графикон 1, проценат заступљености забрањених супстанци код позитивних спортиста

Табела 7, забрањене супстанце коришћене као допинг средство

СУПСТАНЦА	ГРУПА СУПСТАНЦИ	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Укупно
амилорид	диуретик							1	1
оксандролон	анаболички агенс					1			1
метилхексанамин	стимуланс				1	1		1	3
амфетамин	стимуланс			1					1
болденон	анаболички агенс					2	1		3
канренон	диуретик					1			1
кленбутерол	анаболички агенс			1	1	2	1		5
дростанолон	анаболички агенс					1	1	1	3
ефедрин	стимуланс			1		1	1		3
епиксандролон	анаболички агенс					1			1
фуросемид	диуретик			1		4	1		6
хидрохлортиазид	диуретик					2			2
кокаин	стимуланс			1			1		2
марихуана	канабиноид			2		5	4		11
метандиенон	анаболички агенс					5			5

Антидопинг агенција Републике Србије
регистрована адреса: Нушићева 6, Београд
адреса за пријем поште: Маршала Толбухина бр. 8 (бивши
Лазаревачки друм бр. 14)
11030 Београд, ПАК: 173398, Србија
тел/факс: 011/ 3058 377
Директор: др Ненад Дикић
Сајт: www.adas.org.rs
email: nenad.dikic@adas.org.rs, info@adas.org.rs

метил 1 тестостерон	анаболички агенс					2			2
метопролол	бета блокатор				1				1
норандростерон	анаболички агенс			1					1
салбутамол	бета-2-агонист			1					1
станозолол	анаболички агенс			1	1	2			4
тестостерон	анаболички агенс	1				1	1		3
нандролон	анаболички агенс						1		1
дехидрохлорметилтестостерон	анаболички агенс						1		1
тренболон	анаболички агенс						1		1
УКУПНО		1	0	10	4	31	14	3	63

2. Терапеутска изузећа

Од почетка 2012. године до датума састављања овог извештаја – 30.11.2012. године, одобрено је 14 терапеутских изузећа (ТУЕ). Одбијен је 1 захтев за ТУЕ због неадекватне терапије за дату дијагнозу. Фудбал је имао највише ТУЕ од свих спортова – 4, док су веслање, рвање и кошарка имали по 2 ТУЕ. Стреличарство, рукомет, спортско пењање и куглање су имали по једног спортисту са терапеутским изузећем. Мускулоскелетне болести су биле доминантни узрок за коришћење забрањених супстанци као терапије спортиста. Кортикостероиди, и то најчешће дексаметазон, су били лекови који су били пријављени у 12 од 14 ТУЕ.

И у 2012. години остаје проблем малог броја изузетака за терапеутску употребу и подизања свести целокупне спортске јавности о коришћењу забрањених супстанци као лекова.

3. Едукација

У току 2012. године одржано је преко 30 едукативних антидопинг предавања, укључујући ту и 6. антидопинг конгрес, као и АДАМС едукације за наше спортисте, чланове регистрованих тест група, који имају обавезу администрирања АДАМС профила са подацима о својој локацији. Спроведена је и обавезна антидопинг едукација стипендиста МОС. Успешна сарадња српске и словенске антидопинг агенције је још једном потврђена када су представници АДАС-а говорили о шестогодишњем искуству на четвртом СЛОАДО семинару. Интернационална сарадња одвела је АДАС и на годишњи скуп лекара спортске медицине у Скопљу где су говорили о антидопинг борби.

Оно чиме Антидопинг агенција може да се поноси је сарадња са највећим дистрибутером дијететских суплемената- Панспортом. Шест семинара је одржано под окриљем АДАС и Панспорта са темом допинга, исхране и суплементације. Контроверзе и недоумице око

употребе популарних суплемената су обрађене од стране стручњака из АДАС и Панспорта, где су они током целе 2012.године размењивали и сучељавали мишљења.

Република Србија је на завршеној Олимпијади имала шест представника из области допинга јер је управо толико допинг контролора имало част и привилегију да на основу својих искустава и успешно положених тестова, буде део олимпијске породице у Лондону.

АДАС је имао представнике на Олимпијским и Паралимпийским играма где су допинг контролори тестирали најбоље спортисте на свету.

4. Тестирање суплемената

У оквиру пројекта обележавања дијететских суплемената, који су тестирани на контаминираност анаболицима и стимулансима, у току је обележавање маркицама „DOPING FREE“ у 2012. години је издато 15000 маркица за 4 тестиране серије суплемената.

5. Превод АДАМС система на српски језик

У оквиру пројекта превођења АДАМС система на српски језик, преведен је ADAMS End User Agreement – Кориснички уговор за АДАМС систем. Превод на српски језик ће значајно олакшати нашим спортистима који не говоре страни језик коришћење овог система. До сада је АДАМС чије је коришћење мандаторно преведен свега на 8 језика.

6. Сузбијање дистрибуције допинг средстава

У току 2012. АДАС је остварио значајну сарадњу са државним органима на пољу сузбијања дистрибуције допинг средстава. Као и годинама уназад, АДАС заступа став да је за ефикасну борбу против допинга и злоупотребе забрањених средстава, поред контрола и едукације, неопходна активност надлежних државних органа на сузбијању дистрибуције допинг средстава. За то постоји законска основа у виду три кривична дела која предвиђа Закон о спречавању допинга у спорту: употреба допинг средстава (члан 47), омогућавање употребе допинг средстава (члан 48) , неовлашћена производња и стављање у промет допинг средстава (члан 49), са предвиђеном строгим казненом политиком. У 2012., АДАС је остварио сарадњу са Министарством унутрашњих послова, СБПОК-ом, Вишим судовима у Београду, Суботици и Сремској Митровици, као и тужилаштвима у наведеним градовима, те Управом царине, по овим питањима, у виду одржаних радних састанака, вештачења и стручног сведочења у конкретним случајевима, те одржаним едукативним предавањима. Мишљења смо да је неопходан наставак ове сарадње и што боља координација рада између АДАС и надлежних државних органа, а све у циљу спречавања и ефикасног сузбијања допинга у спорту и употребе забрањених допинг средстава. Само одлучно сузбијање дистрибуције допинг средстава, за шта постоји јасна законска основа, може довести до стварног смањења њихове употребе не само у врхунском, већ и у рекреативном спорту, где је та опасност и већа, имајући у виду да рекреативни спорт није покривен допинг контролама.

7. Извештај допинг контроле коња у 2012. години

У 2012. години Антидопинг агенција Србије спровела је 35 допинг контрола коња. Узорци су узети од 16 галопера, 11 касача и 8 коња која су учествовала у ФЕИ дисциплинама (3 у препонском, 3 у дресурном и 2 у даљинском јахању). Наши контролори су били присутни на 16 тркачких дана, од тога у Београду на 11, у Новом Саду на 2 такмичења, у Пожаревцу, Шапцу и Суботици само на једном тркачком дану. Од већине коња за анализу узет је урин (28), а код осталих било је неопходно извадити крв. Поједини коњи су ишли на узорковање за допинг контролу више пута: Тахир Шести 3 пута, а Ориад Лесмелцхен, Иле де Франце, Амазон Банкер и Зеин Поинт 2 пута. Већина контрола је прошла без икаквих проблема.

7.1 Резултати допинг контроле коња у 2012. години

Од 35 тестираних коња 1 је био позитиван, и то грло Агресор тренера Владимира Алексова, на галопској трци `БМП Меморијал Краља Александра` у Шапцу 29. Јула 2012 године. Поступак против одговорног лица је још увек у току.

7.2 Активности АДАС-а у 2012. години везаних за допинг контролу коња

У 2012. години Антидопинг агенција Републике Србије одржала је низ едукативних предавања на тему допинга у спорту. Допинг контрола коња је била тема на неколико предавања. Код великог броја учесника у коњичком спорту постоји незаинтересованост за даљу едукацију. Желимо да напоменемо да се АДАС увек одазива на позив да одржи предавања и да су она бесплатна. Сматрамо да је едукација најважнији део наше делатности и да знатно доприноси смањењу допинг позитивних резултата. Шест допинг контролора АДАСа је учествовало на Олимпијским и Параолимпијским играма у Лондону. На позив Организатора и директора ветеринарског одељења ФЕИ, наш допинг контролор је био део тима који је спроводио допинг контролу коња.

7.3 Проблеми у допинг контроли коња у 2012 години

7.3.1 Неодговарајући услови

Као и претходних година главни проблем везан за допинг контролу коња су били неодговарајући услови, који се пре свега односе на непостојање адекватног бокса и пратеће опреме. Углавном се срећемо са малим боксевима у чијој близини су смештени други коњи и налазе се на прометном месту. Обавеза организатора спортског такмичења је да између осталог обезбеди адекватну просторију и потребну опрему за допинг контролу.

7.3.2. Финансијска средства

Као и претходних година финансијска средства су главни ограничавајући фактор броја урађених допинг контрола. АДАС је према предвиђеном Буџету Републике Србије урадио максималан број контрола, али се знатно смањило учешће организатора трка и такмичења. Желимо да још једном нагласимо да према Правилнику о допинг контроли у коњичком спорту (члан 19.) „Трошкове анализе узорка А, узетог на тркама и такмичењима, сноси организатор трка и такмичења“.

Желимо да похвалимо ангажман Асоцијације за дресурни и пара-дресурни коњички спорт Србије, која је у првој години свог деловања препознала важност финансирања спречавања допинга у коњичком спорту. Овом приликом позивамо и остале коњичке савезе и организаторе да се више укључе у борбу против допинга у спорту.

7.3.3. Приговори

Ове године упућени су приговори који се односе на одабир коња за допинг контролу, и то најчешће када се не ради контрола првопласираног грла. Желимо да напоменемо да према члану 24. Правилника о спровођењу допинг контрола на такмичењу и изван такмичења ("Сл. гласник РС", бр. 32/2007 и 88/2008) допинг контрола на такмичењима, у складу са претходно утврђеним планом и одлукама АДАС врши на један од 6 предвиђених начина: методом случајног одабира, на основу постигнутих резултата, по сопственом избору допинг контролора АДАС, према захтеву спортског инспектора, на предлог надлежне националне спортске асоцијације, на предлог организатора спортског такмичења.

Било је и приговора који су се односили на изглед бокса за допинг контролу у смислу димензија и чистоће. Желимо да напоменемо да ми од организатора добијамо бокс на употребу и да смо протеклих 5 година пристајали да радимо и када услови нису били у потпуности задовољени, јер смо сматрали да је то у интересу спорта и организатора. Молимо организаторе да за наредну сезону припреме одговарајуће боксеве и пратећу опрему како би могли да неометано обављамо свој посао.

7.4 Позитивни резултати

Од 35 тестираних коња један је био позитиван, што износи 2.8%. Ово је знатно мањи проценат него претходних година, али даље врло висок ако га упоредимо са светским просеком. Такође, ове године је урађен упола мањи број допинг контрола, и то углавном на великим тркама и такмичењима, када су тестирана победничка грла.

7.5 Планови за 2013. годину

1. Едукативни курс из допинг контроле коња ће бити одржан у јануару 2013 године, у оквиру семинара о допинг контроли спортиста.

2. Организација састанка са представницима коњичких удружења и организаторима такмичења на којем би се разговарало о наведеним проблемима и представио план контрола за 2013. годину.

3. Урадити већи број допинг контрола него у 2012. години. Очекујемо још веће учешће организатора такмичења и коњичких асоцијација.

4. Урадити допинг контроле ван такмичења

8.0 Финансирање допинг контрола у 2012. години

8.1 Финансирање допинг контрола спортиста

- Буџет Републике Србије 323 контроле
- Спортски савези и клубови 282 контроле

Од 323 контроле финансиране из буџета Републике Србије на националним такмичењима одрађено је 245 контрола на такмичењу и 78 контрола ван такмичења.

Од 282 контроле национални савези финансирани су 245 контрола, а међународни 37 контрола.

8.2 Финансирање допинг контроле коња у 2012. години

- Буџет Републике Србије 23 контроле
- Ј.П. Хиподром Београд 4 контроле
- Савез за коњички спорт Србије - ОФД 4 контроле
- КК Кнез Михаило Пожаревац 2 контроле
- Коњички савез Србије 1 контрола
- Асоцијација за дресурни и пара-дресурни коњички спорт Србије 1 контрола

У Београду, 30.12.2012. године

Директор

Др Ненад Дикић